

Bilag 7.

Arbejds- og Socialministeriet.
Beskæftigelsescentralen.

København, den 7. Januar 1946.

Under 7. December 1945 har Udvalget bl. a. udbedt sig en Udtalelse fra Arbejds- og Socialministeren om, hvorvidt Arbejds- og Socialministeriet er i Besiddelse af Materiale vedrørende Mangel paa Arbejdskraft, der kan være forarsaget af de nuværende Understøttelsessatser.

I denne Anledning skal man i Tilslutning til Arbejds- og Socialministeriets Skrivelse af 17. December 1945 oplyse, at Ministeriets Beskæftigelsescentral — hvortil alle Spørgsmaal vedrørende den offentlige Arbejdsanvisning er henlagt, herunder Administrationen i Forbindelse med Fremskaffelsen af Arbejdskraft til Landbruget og den indenlandske Brændselsproduktion — nøje følger Udviklingen paa Arbejdsmarkedets forskellige Omraader. Beskæftigelsescentralen har paa den givne Anledning gjort Problemet til Genstand for nærmere Undersøgelse, og Ministeriet skal paa Grundlag af de foreliggende Oplysninger meddele følgende:

1. *Landbrugets Arbejdskraft.* Lovanordningen af 20. Marts 1945 om midlertidig ekstraordinær Hjælp til Personer, der omfattes af Arbejdsfordelingen, samt til arbejdsløse, blev gennemført paa et Tidspunkt, hvor en betydelig Del af den Arbejdskraft, der ellers — varigt eller midlertidigt — fandt sin Beskæftigelse inden for Landbruget, var beskæftiget ved Værnemagtsarbejder. Efter Besættelsens Ophør er disse særlige Beskæftigelsesmuligheder bortfaldet, og man kunde derfor have ventet, at Vanskelighederne ved Fremskaffelse af Arbejdskraft til Landbruget vilde være blevet betydelig mindre end i de foregaaende Aar. Dette har imidlertid efter Beskæftigelsescentralens Opfattelse ikke været Tilfældet. Der er saaledes baade fra Arbejdsgivere og fra Arbejdsgiverorganisationer inden for Landbruget indgaaet en Del Klager til Beskæftigelsescentralen over manglende Arbejdskraft, i hvilke Klager det er hævdet, at Mangelen paa Arbejdskraft skyldes Forhøjelsen af Arbejdsfordelingsgodtgørelsen og Arbejdsløshedsunderstøttelsen. Eksempelvis kan nævnes, at De samvirkende danske Landboforeninger i Sommer rettede Henvendelse til Ministeriet om at søge Lovanordningen af 20. Marts 1945 ophævet, idet det blev gjort gældende, at denne Lovanordning fremkaldte en lønhævende Tendens ganske ud over det rimelige inden for Landbruget med dets stærkt varierende Aflønning efter Dygtighed og Paalidelighed, samtidig med at Lovanordningen virkede nedbrydende paa Arbejdsmoralen, da de økonomiske Forhold for mange Arbejdere i Landdistrikterne vilde være nogenlunde ens, hvad enten de arbejdede eller ikke.

I Juni 1945 rettede den daværende Arbejds- og Socialminister som Følge af de modtagne Klager fra Landbrugets Side en Henvendelse til De samvirkende Fagforbund, hvori der blev givet Udtryk for, at de Arbejdere, der faar anvist Arbejde til overenskomstmæssig eller sædvanemæssig Løn, ogsaa maa paatage sig dette Arbejde. I Tilknytning til denne Henvendelse udsendtes den som Bilag 23 i Embedsmandsudvalgets Memorandum af 23. November 1945 optagne Rundskrivelse af 6. Juli 1945 fra Dansk Arbejdsmands Forbund til samtlige Formænd og Kontorbestyrere, hvori det bl. a. anføres, at de foreliggende Understøttelsessatser kun har kunnet gennemføres, fordi Arbejdernes Repræsentanter under Forhandlingerne har